

Possible scenario of the military threats of the Zionist regime on the horizon of 1410

Ebrahim Ijabi¹ Mehran Hafezzadeh² Navid Namdari³ Reza Karimian⁴

1. Associate Professor of Futures Studies, IRI Military Command And Staff University, Tehran, Iran. (Corresponding Author) E-mail: e.ijabi@casu.ac.ir

2. Ph.D. Student in Defense Management, IRI Military Command And Staff University, Tehran, Iran. E-mail: Mehranhafezzadeh@gmail.com

3. Master's degree Defense Management, IRI Military Command And Staff University, Tehran, Iran. E-mail: namdari.navid.64@gmail.com

4. Master's degree in Accounting, Kharazmi University, Tehran, Iran. E-mail: Reza.karimian1996@gmail.com

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received:

2025-11-30

Received in revised form:

2024-12-31

Accepted:

2025-1-1

Published online:

2025-5-22

Keywords:

Scenario writing,
Military threats,
uncertainty, Driver,
1410 horizon

ABSTRACT

Objective: One of the threats that have endangered the interests and security of the Islamic Republic of Iran is the threat of the Zionist regime. Considering the uncertainties of the future, the current research is looking for possible scenarios of military threats of the Zionist regime against Iran to identify and deal with these threats before or during the threat.

Methodology: This research has been analyzed using quantitative and qualitative methods. The tools of interviewing 10 experts using questionnaires for 69 people from the sample community and studying documents have been used to collect information. The type of applied research is a descriptive method and a mixed approach, which after collecting information from the mentioned sources, has been purified, deduced, and judged, and at the end of the analysis, it has been finalized.

Findings: Four scenario plans were predicted, and according to the analysis of documents for each plan, five key factors were obtained.

Conclusion: The results of the research showed that the four possible scenarios for Israel to threaten the Islamic Republic of Iran in order of importance are:

First scenario: Israel's massive missile attack on infrastructure, nuclear centers, and all military and civilian centers.

Second scenario: Nuclear attacks on sensitive and vital cities and centers.

Cite this article: Ijabi, E., & Hafezzadeh, M., & Namdari, N., & Karimian, R. (2025). *Possible scenario of the military threats of the Zionist regime on the horizon of 1410. Defensive Future Studies*, 10 (36), 167-203.

DOI: [10.22034/dfs.2024.2047126.1858](https://doi.org/10.22034/dfs.2024.2047126.1858)

Publisher: IRI Army Command and Staff University

Extended Abstract

Background and Objective:

The Islamic Republic of Iran is undeniably under threat due to the emergence of a revolutionary model of governance established during the Islamic Revolution. This situation is exacerbated by Iran's vast reserves of oil, gas, and minerals, as well as its critical geopolitical position in the regional and global landscape. Iran's firm stance against arrogance, its unwavering support for the oppressed worldwide, and its commitment to an independent foreign policy make it a target.

The arrogant powers, predominantly led by the United States and its allies, have always set their greedy sights on our nation. Among these adversaries, political Zionism and its representative—the occupying regime in Jerusalem—are viewed as significant threats to the Islamic Republic of Iran. These threats manifest in various forms: military, economic, security, and cyber. Each of these threats is likely to manifest in several scenarios, including military aggression from the Zionist regime against Iran (Taheri, 2016:109).

Accurate identification of the factors that threaten every country's existence, vital interests, and military security is paramount. Given the uncertainties of the future, the present study seeks possible scenarios of the Zionist regime's military threats against Iran to identify and counter these threats before they occur or during the threat.

Methodology:

This research has been examined using quantitative and qualitative analysis methods. To collect information, interview tools with 10 experts, questionnaires for 69 people from the sample population, and document studies were used. The type of applied research is a descriptive method and a mixed approach, which after collecting information from the mentioned sources, was summarized, inferred, judged, and finally analyzed.

The researcher has used scenario-building in this research, and scenarios, by dissecting uncertainties and collective omissions, create a space for law-based imagination and theory-building that makes people more aware and prepared for possible future events and reduces the number of surprises and helplessness of people in facing future events as much as possible. Therefore, since there are three general variables in the research topic, namely; uncertainty, importance, and time horizon, the researcher has used the scenario-building method.

The present study, using interviews and studying sources and documents, develops scenarios of Israeli military threats against the Islamic Republic of Iran in the horizon of 1410. The present study was conducted through quantitative and qualitative analysis and information collected from studying sources and interviews with experts and elites and questionnaires.

Data collection by documentary method includes the library method, referring to written documents, using audio and video, and referring to cyberspace, as well as the field method (interviewing experts, distributing questionnaires). Questionnaires and record-keeping were used to collect data.

To verify the validity and reliability of the instrument, libraries and military documents related to the subject and experts who have the necessary and sufficient experience with the research variables were used. The Cronbach's alpha coefficient obtained for the questionnaire (0.804) indicates the reliability of this instrument.

The following steps have been taken for scenario writing:

Step 1 - Identifying the main topic of the scenario

Step 2 - Identifying the key factors of the research topic and the four main scenario designs

Step 3 - Identifying the driving forces

Step 4 - Determining the level of uncertainty of the key factors of the four scenario designs

Step 5 - Identifying (inventing or creating) and determining the logic of the scenarios or giving logic to the scenarios

Step 6 - Completing the scenario (storytelling)

Step 7 - Reviewing and prioritizing the scenarios

Step 8 - Summarizing and drawing conclusions

Findings:

Four scenario plans were predicted and according to the analysis of documents and evidence for each plan, five key factors were obtained as follows:

Key factors of the first scenario plan: cyber defense, Israel's cyber-electronic offensive capability against Iran, nuclear sabotage, the cyber power of the Iranian army, Iran's cyber-electronic offensive capability against Israel

Key factors of the second scenario plan: Israel's missile power, the air defense power of the Islamic Republic of Iran's army, attacking Israel's

allies in the region, Israel's Iranophobia propaganda in the world, the power of the Islamic Republic of Iran's army's air force

Key factors of the third scenario plan: imposing a tough coalition war against nuclear resources, assassinating Iranian nuclear scientists, Israel's powerful air force, Israel's drone power, the US-Israeli alliance in a tough war

Key factors of the fourth scenario plan: Israel's nuclear attack capability against Iran, the regional and extra-regional presence of the Quds Force, the missile power of the Islamic Republic of Iran, the drone power of the Islamic Republic of Iran, the proxy war capability of the Islamic Republic of Iran in the region.

Discussion and Conclusion:

According to the studies and investigations conducted, no systematic research has been conducted so far on the possible scenarios of an Israeli attack on the Islamic Republic of Iran and Iran's scenarios against Israeli threats. Therefore, this research attempted to identify, based on the research literature, the most important scenarios used by the Zionist regime to threaten the Islamic Republic of Iran and to be able to count the ways to deal with it and the possible scenarios against these threats, which is one of the innovations of this research. The drivers of this research were counted in the military, political, economic, social, science and technology fields, etc., and the intersection of these drivers with key factors explained the possible scenarios of the various threats of the Zionist regime.

To obtain the possible scenarios, Peter Schwartz's scenario writing method was used, and finally, four scenarios were organized and compiled by holding expert meetings.

After going through the steps related to scenario writing, we were able to identify four important scenarios of the Zionist regime threatening Iran militarily.

The scenarios are as follows in order of importance:

Scenario 1: A massive Israeli missile attack on infrastructure, nuclear centers, and all military and civilian centers.

Scenario 2: Nuclear attacks on cities and sensitive and vital centers.

Scenario 3: A full-scale Israeli cyber attack on infrastructure, nuclear centers, and all military and civilian centers.

Scenario 4: Imposing a hard coalition war against nuclear resources.

سناریوی محتمل تهدیدهای نظامی رژیم صهیونیستی در اقیانوس ۱۴۱۰

ابراهیم ایجابی^۱ | مهرا ن حافظ زاده^۲ | نوید نامداری^۳ | رضا کریمیان^۴

۱. دانشیار آینده‌پژوهی، دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا، تهران، ایران. نویسنده مسئول. رایانامه: e.ejabi@casu.ac.ir

۲. دانشجوی دکتری مدیریت دفاعی، دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا، تهران، ایران. رایانامه: Mehranhafezzadeh@gmail.com

۳. کارشناس ارشد مدیریت دفاعی، دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا، تهران، ایران. رایانامه: namdari.navid.64@gmail.com

۴. کارشناس ارشد حسابداری، دانشکده علوم مالی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران. رایانامه: reza.karimian1996@gmail.com

اطلاعات مقاله چکیده

نوع مقاله:	هدف: یکی از تهدیدهایی که منافع و امنیت کشور جمهوری اسلامی ایران را در معرض خطر قرار داده است، تهدیدهای رژیم صهیونیستی است. با توجه به عدم قطعیت‌های آینده، پژوهش حاضر به دنبال سناریوی محتمل تهدیدهای نظامی رژیم صهیونیستی علیه ایران برای شناسایی و مقابله با این تهدیدها قبل از وقوع و یا حین تهدید است.
مقاله پژوهشی	
تاریخچه مقاله:	روش‌شناسی: این تحقیق به روش تحلیل کمی و کیفی موردبررسی قرار گرفته است. به‌منظور جمع‌آوری اطلاعات از ابزارهای مصاحبه با تعداد ۱۰ نفر از صاحب‌نظران و استفاده از پرسش‌نامه برای ۶۹ نفر از جامعه نمونه و مطالعه اسناد و مدارک استفاده گردیده است. نوع تحقیق کاربردی، روش توصیفی و رویکرد آمیخته است که پس از جمع‌آوری اطلاعات از منابع ذکرشده، مورد تلخیص، استنتاج و قضاوت قرار گرفته و در پایان تجزیه‌وتحلیل نهایی گردیده است.
تاریخ دریافت:	۱۴۰۳/۰۹/۱۰
تاریخ بازنگری:	۱۴۰۳/۱۰/۱۱
تاریخ پذیرش:	۱۴۰۳/۱۰/۱۲
تاریخ انتشار:	۱۴۰۳/۰۳/۰۱
کلیدواژه‌ها:	یافته‌ها: تعداد چهار طرح سناریوی پیش‌بینی شد و طبق تجزیه‌وتحلیل اسناد و مدارک برای هر طرح، تعداد ۵ عامل کلیدی به دست آمد.
سناریونویسی، تهدیدات نظامی، عدم قطعیت، پیش‌ران، اقیانوس ۱۴۱۰	نتیجه‌گیری: نتایج تحقیق نشان داد که چهار سناریوی محتمل اسراییل برای تهدید نظامی جمهوری اسلامی ایران به ترتیب اهمیت عبارت‌اند از: سناریوی اول: حمله گسترده موشکی اسراییل به زیرساخت‌ها، مراکز هسته‌ای و کلیه مراکز نظامی و غیرنظامی، سناریوی دوم: حملات هسته‌ای به شهرها و مراکز حساس و حیاتی، سناریوی سوم: حمله سایبری تمام‌عیار اسراییل به زیرساخت‌ها، مراکز هسته‌ای و کلیه مراکز نظامی و غیرنظامی و سناریوی چهارم: تحمیل جنگ سخت ائتلافی علیه منابع هسته‌ای.

استناد: ایجابی، ابراهیم؛ حافظ زاده، مهرا ن؛ نامداری، نوید و کریمیان، رضا (۱۴۰۴). سناریوی محتمل تهدیدهای نظامی رژیم صهیونیستی در اقیانوس ۱۴۱۰. *آینده‌پژوهی دفاعی*، ۱۰ (۳۶)، ۱۶۷-۲۰۳.

DOI: [10.22034/dfs.2024.2047126.1858](https://doi.org/10.22034/dfs.2024.2047126.1858)

مقدمه

جمهوری اسلامی ایران به دلیل ارائه مدل جدیدی از حکومت که برآمده از یک تحول اساسی به نام انقلاب اسلامی است و همچنین دارا بودن منابع عظیم نفت، گاز، معادن و موقعیت خاص ژئوپلیتیک در منطقه و جهان و داشتن ماهیت ضد استکباری و حمایت از مستضعفین جهان و حفظ سیاست استقلال‌خواهی خود، به‌طور طبیعی در معرض تهدید قرار دارد و قدرت‌های استکباری و در رأس آن‌ها آمریکا و کشورهای هم‌پیمان‌ش، همواره چشم طمع بر کشور ما داشته و خواهند داشت. یکی از این دشمنان که همواره به‌عنوان یک تهدید علیه جمهوری اسلامی ایران تلقی می‌گردد، صهیونیسم سیاسی و نماینده آن، رژیم اشغالگر قدس است. این تهدیدها در زمینه‌های مختلفی همچون تهدیدهای نظامی، اقتصادی، امنیتی، سایبر و غیره است که هرکدام از آن‌ها در چندین سناریو توسط دشمن احتمال اجرا دارد. یکی از این سناریوها تهدیدهای نظامی رژیم صهیونیستی علیه جمهوری اسلامی ایران است (طاهری، ۱۳۹۵: ۱۰۹).

بخش دیگر از دلایل دشمنی رژیم صهیونیستی با نظام جمهوری اسلامی ناشی از موضع‌گیری‌های ایران است. موضع‌گیری‌های جمهوری اسلامی مشخصاً و عمدتاً در سه زمینه موجبات خشم مقامات این رژیم را فراهم آورده است:

۱- حمایت از گروه‌های ضد رژیم صهیونیستی در خاورمیانه و به‌طور مشخص گروه‌های مقاومت درگیر با رژیم صهیونیستی (کرمی، ۱۳۹۷: ۲۰).

۲- مخالفت با روند صلح اعراب و رژیم صهیونیستی.

۳- سردمداری حرکت‌های ضد رژیم صهیونیستی در مجامع جهانی و صحنه بین‌المللی (استیون، ۱۳۶۸: ۲۸).

دشمنی جمهوری اسلامی و رژیم صهیونیستی با توجه به برخورداری یکی از طرفین تخاصم از سلاح‌های هسته‌ای وضعیت ویژه‌ای دارد. این برخورداری یک‌جانبه از سلاح هسته‌ای موجب گردیده است تا این رژیم با استفاده از موضع برتر خود درصدد تحمیل خواست خود بر کشورهای منطقه و در مرحله اول حفظ این عدم تعادل و قدرت بازدارنده خود باشد. به نظر می‌رسد برای جمهوری اسلامی با توجه به ماهیت توسعه‌طلبانه و ضد اسلامی این رژیم چاره‌ای جز دستیابی به ابزار مقابله‌به‌مثل که موجب ایجاد تعادل در موازنه منطقه‌ای قدرت را فراهم آورد، وجود ندارد. در حال حاضر این رژیم در دو زمینه‌ی برخورداری از سلاح هسته‌ای و فناوری پیشرفته، بر سایر

کشورهای خاورمیانه برتری دارد و در پی آن است تا با افزایش نقش خود در اقتصاد منطقه آخرین حلقه برتری مطلق خود در منطقه را تکمیل کند. هم‌چنین به دلیل برخورداری از منابع مالی و فن‌آوری در صورت گشایش بازارهای سرمایه و مصرف منطقه می‌تواند نیاز سرمایه‌ای و مصرفی بخش عمده خاورمیانه را تأمین سازد، امری که در حال حاضر با توجه به تحریم اعراب و اکثر کشورهای اسلامی برای این کشور ناممکن است.

ملاحظات فوق در مجموع منجر به طرح رژیم صهیونیستی به‌منزله یک تهدید ملی برای ایران شده است، بنابراین مسئله اصلی تحقیق ناشناخته بودن سناریو رژیم صهیونیستی در تهدیدهای نظامی علیه جمهوری اسلامی ایران است. بنابراین این مقاله به دنبال پاسخ به سؤال سناریوی محتمل رژیم صهیونیستی در افق ۱۴۱۰ چیست؟ است.

هم‌چنین با توجه به اهمیت حمله نظامی رژیم صهیونیستی علیه جمهوری اسلامی ایران و لزوم حاضر بکاری و آمادگی ارتش جمهوری اسلامی ایران در برابر این تهدیدها، عدم توجه به نتایج این تحقیق سبب می‌شود تا از مزایای سناریونویسی و آینده‌نگاری آن‌چنان‌که شایسته است، نتوان بهره‌مند شد. در نتیجه:

الف- با توجه به این نکته که در غالب سناریو نگاری در مورد حمله نظامی رژیم صهیونیستی علیه ایران تحقیقی هم‌سطح صورت نپذیرفته و یا تعداد آن بسیار کم است محققین در آینده با کمبود منابع در این خصوص مواجه می‌گردند.

ب- به‌موجب عدم انجام این تحقیق احتمالاً ایده‌های نوین برای آیندگان ایجاد نمی‌شود.

پ- اجرا نشدن این تحقیق به سهم خود باعث کاهش سرعت تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری در مواجهه با حملات نظامی رژیم صهیونیستی می‌شود.

ت- بدون در نظر داشتن هیچ‌گونه تصویری از آینده‌های محتمل که حمله نظامی رژیم صهیونیستی در آن اتفاق می‌افتد، حتماً ارتش جمهوری اسلامی ایران با غافلگیری‌های عملیاتی و تاکتیکی روبرو می‌شود.

ث- بدون سناریو نگاری نمی‌توان عوامل کلیدی و نیروهای پیشران حمله نظامی محتمل رژیم صهیونیستی را شناخت.

ج- با شناسایی سناریوی محتمل تهدیدهای نظامی رژیم صهیونیستی در افق ۱۴۱۰ امکان برنامه‌ریزی بر مبنای این سناریو در آجا امکان‌پذیر می‌شود.

هدف اصلی این مقاله پیش‌بینی سناریو محتمل رژیم صهیونیستی در افق ۱۴۱۰ است که شامل اهداف فرعی به شرح زیر نیز می‌باشد:

- الف- شناخت محیط داخلی (قوت‌ها و ضعف‌ها)
 ب- شناخت محیط خارجی (تهدیدها و فرصت‌های نظامی)
 پ- تعیین عوامل کلیدی مرتبط با موضوع تحقیق
 ت- تعیین نیروهای پیشران مرتبط با موضوع تحقیق
 ث- اجرای فرایند گام‌های تدوین سناریوها.
 ج- تدوین داستان سناریوهای رژیم صهیونیستی در افق ۱۴۱۰
 چ- اولویت‌بندی سناریوها

پیشینه‌های پژوهش و مبانی نظری

پیشینه‌های پژوهش

بررسی اولیه در مورد پیشینه و سوابق تحقیقات انجام‌شده مرتبط با این پژوهش از مراکز علمی و کتابخانه‌های نظامی و غیرنظامی، نشان‌دهنده انجام تحقیقاتی در ارتباط با سناریو نگاری و تهدیدهای رژیم صهیونیستی علیه ایران مرتبط با موضوع تحقیق است که به شرح زیر ارائه می‌گردد:

نجاتی پور (۱۳۹۹) در پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود با عنوان تهدیدهای سیاسی رژیم صهیونیستی مؤثر بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران بیان می‌دارد تهدیدهای کلی رژیم صهیونیستی به دو دسته داخلی جمهوری اسلامی ایران و خارجی تقسیم می‌شوند. عمده تهدیدهای سیاسی داخلی از جنس تغییر و تحول بوده، از ۲۶ مؤلفه یادشده در بی‌ثباتی ۴ گونه تغییر در بخش‌ها و در مؤلفه مشروعیت زدایی و در ۱۵ شاخص، ارزش‌های تهدیدهای سیاسی داخلی رژیم صهیونیستی شناسایی شد. بر اساس رتبه‌بندی فریدمن، بالاترین رتبه را حمایت مادی و معنوی از گروه‌های تجزیه‌طلب و برانداز جمهوری اسلامی ایران، راه‌اندازی و حمایت از شبکه‌های فارسی زبان معاند با جمهوری اسلامی ایران و بزرگنمایی عدم تحقق اهداف اعلام‌شده از سوی مسئولین نظام کسب کردند و در ۳ عامل جدید مفهوم‌سازی گردید. نتیجه پژوهش بیانگر این است که بالاترین تهدید سیاسی داخلی رژیم صهیونیستی مؤثر بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران از دیدگاه جامعه آماری از نوع مشروعیت زدایی می‌باشد. شامل: دامن زدن به اختلافات قومی مذهبی و سیاسی داخل کشور، تولید و نشر اخبار و فیلم‌ها و محصولات متضمن باورهای مخرب برای کیان جمهوری اسلامی ایران، القاء عدم‌تغییر

یا کاهش شاخص‌های بهبود زندگی در جمهوری اسلامی ایران، بزرگنمایی عدم تحقق اهداف اعلام‌شده از سوی مسئولین و همچنین از ۱۵ شاخص احصاء شده در مؤلفه مشروعیت زدایی با توجه به گونه‌ها و تجزیه و تحلیل آن‌ها می‌توان اذعان داشت که این تهدیدهای از جنس عملیات روانی است (بزرگنمایی، سرخوردگی، القاء و نشر فیلم‌ها و اخبار و...) که در این مؤلفه که رژیم با مساعدت ایالات متحده در حال انجام است برخی از مصادیق این مؤلفه مانند تخریب ماهیت وجودی ایدئولوژی، تشدید نارضایتی، افزایش نرخ مخالفت و شبه اندازی می‌تواند مکمل و بستر ساز تهدیدهای مؤلفه بی‌ثباتی باشند و برخی گونه‌ها چون افزایش اقدامات پلیسی، اختلاف‌افکنی، حمایت مادی و معنوی از گروهک‌های معاند و راه‌اندازی شبکه‌های تلویزیونی و... می‌تواند نقش معکوسی را ایفا نماید و نتیجه بی‌ثباتی شمرده شود. نکته مهم‌تر این است که به نظر می‌رسد؛ برای مقابله با آن‌ها می‌توان از یک ابزار هم نوع برای مقابله با این تهدیدهای استفاده نمود. فرهادی و نصیر زاده (۱۳۹۷) در مقاله با عنوان سناریوهای جنگ محتمل علیه جمهوری اسلامی ایران (مورد مطالعه: سناریو جنگ نیابتی غیردولتی) نتیجه می‌گیرند جمهوری اسلامی ایران ضمن تقویت بازدارندگی خود که دشمنان را مستأصل و ناامید کرده است، تهدیدهای مرتبط با جنگ نیابتی غیردولتی مثل اختلافات بین اقوام و مذاهب، مشکلات اقتصادی و همچنین تنش‌های موجود که بر سر کمبود منابع آب و یا سایر منابع ایجاد شده و باعث تحریک مردم می‌شود را به‌موقع رصد، شناسایی و مدیریت نماید تا دشمنان جمهوری اسلامی ایران را در رسیدن به هدف جنگ نیابتی غیردولتی ناکام نماید.

شهبازی (۱۳۹۳) در تحقیق با عنوان ایران و اسرائیل از همکاری تا منازعه بیان می‌دارد رژیم صهیونیستی با بزرگنمایی تهدیدهای امنیتی ناشی از ایران در قالب ایران هراسی، تبلیغات فراوانی می‌کند. این رژیم همواره سعی می‌کند، ایران را بزرگ‌ترین تهدید امنیتی منطقه معرفی نماید. تبلیغ در این مورد تلاش ایران برای رسیدن به تسلیحات هسته‌ای، خطر بنیادگرایی اسلامی و فعالیت‌های ایران در راستای صدور انقلاب، زیر سؤال بردن حکومت‌های منطقه، حمایت ایران از جنبش‌های اسلامی به ضرر اسرائیل و به‌زعم اسرائیلی‌ها، حمایت از تروریسم و مخالفت با روند صلح خاورمیانه، همگی را در غالب ایران هراسی از اهداف تبلیغاتی گسترده خود برای نشان دادن چهره‌های خشن در افکار عمومی جهان از انقلاب اسلامی ایران قرار داده است.

ترابی (۱۳۹۵). در مقاله خودش با موضوع ارزیابی راهبرد نیروی نظامی اسرائیل نتیجه می‌گیرد در رابطه با راهبرد نظامی اسرائیل، چند نکته قابل تأمل وجود دارد: اول اینکه، راهبرد نظامی اسرائیل تحت تأثیر شرایط خاص امنیتی این رژیم قرار دارد. اسرائیل جزو معدود بازیگران جهان به حساب می‌آید که همچنان در سطح امنیت وجودی باقی مانده است. در چنین شرایطی است که هدف آن تضمین بقا و امنیت خود با توسل به تمامی ابزارهای ممکن و در دسترس، حتی برخلاف قوانین بین‌الملل است. در نتیجه این وضعیت، راهبرد نظامی اسرائیل از لحاظ ساختار، اهداف و محتوا با تمامی کشورهای جهان متفاوت است، از جمله اینکه در این راهبرد، حفظ امنیت نظامی نه تنها به عنوان اولویت اول این رژیم، بلکه به عنوان اولویت اول تمامی بخش‌های سیاسی، اقتصادی، صنعتی، علمی و پژوهشی آن معرفی شده است. بر این اساس، تمامی بخش‌ها اعم از دولتی و خصوصی باید دولت را در زمینه ارتقاء قدرت نظامی یاری رسانند. به عنوان نمونه، در نتیجه این ضرورت، بخش مهمی از صنعت اسرائیل در خدمت توسعه توانمندی‌های نظامی قرار دارد و نیز این رژیم از لحاظ «شاخص میزان نظامی شدن» سه رتبه نخست جهان را در اختیار دارد. لازم به اشاره است که میزان نظامی شدن نشانگر اهمیت و توجه دولت به موضوعات نظامی و سطح و عمق نظامی شدن در سطح یک جامعه است.

نکته اشتراک این تحقیق با پیشینه‌های تحقیق، روابط بین ایران و اسرائیل، تهدیدات رژیم صهیونیستی، راهبرد نظامی و سناریوهای نفوذ و جنگ محتمل در آینده است. در مقابل نکته افتراق این مقاله، پرداختن به سناریو محتمل تهدیدات نظامی رژیم صهیونیستی در افق ۱۴۱۰ در مقابل ایران به صورت تخصصی است.

مبانی نظری

سناریونویسی: واژه «سناریو» ریشه در هنرهای نمایشی دارد. واژه‌نامه وبستر، سناریو را با «طرح کلی نمایش» مترادف می‌داند؛ اما این واژه جایگاهی برجسته نیز در آینده‌پژوهی دارد. هرمن کان^۱ نخستین فردی بود که از این واژه در زمینه تحلیل سیاست و آینده‌پژوهی استفاده کرد. وی در دهه ۱۹۵۰ واژه سناریو را در برنامه‌ریزی‌های

^۱- Herman. K

راهبردی و نظامی مؤسسه مشهور «زند» به کار گرفت. به هر حال تعاریف مختلفی از سناریو وجود دارد که بعضاً تفاوت یا اشتراکاتی با یکدیگر دارند. از این میان می‌توان به سه تعریف زیر اشاره کرد:

۱- کان و واینر^۱: سناریو، یک توالی فرضی از رخدادهاست که به منظور تمرکز بر فرایندهای علی و نقاط تصمیم ساخته می‌شود.

۲- رندال^۲: سناریو توصیفی داستانی از برون‌یابی‌ها بدیل و باورپذیر جنبه خاصی از آینده است.

۳- شوارتز^۳: سناریو ابزاری برای نظم دهی به ادراک افراد پیرامون محیط‌های بدیل آینده است.

سناریو مجموعه امکاناتی است که به آینده مرتبط می‌شوند. آینده نامعلوم است و سناریو، اندیشیدن در مورد نامعلومی را به ما می‌آموزد. سناریوها به ما می‌آموزند که درباره همین نامعلومی‌ها بیندیشیم و فرض‌های دست و پاگیر امروزی را از دست و پای ذهن بازکنیم و بتوانیم گسست‌هایی را که ممکن است جهان ما را دگرگون سازند، شناسایی کنیم. البته اقرار به نامعلوم بودن آینده هرگز نمی‌تواند بهانه‌ای برای دست روی دست گذاشتن باشد. برخی می‌پندارند که آینده همان اندازه نامعلوم است که فردا برای دست‌کاری آن باید اقدام کرد، ولی اقدامات ما در فردا باید بر پایه شناخت امکاناتی باشد که برای تغییر وجود دارد و امروز آن‌ها را می‌توانیم شناسایی نماییم. کان پس از تأسیس مؤسسه هادسون در اواسط دهه ۱۹۶۰ م دامنه سناریو را گسترش داد. در تعدادی از مطالعات و کتاب‌ها او به‌طور فعال ایده «تفکر غیرقابل‌تصور» را تبلیغ کرد (لیندگرن، ۱۳۹۸: ۶۸).

تهدید رژیم صهیونیستی

رژیم اشغالگر قدس تمایل به داشتن دیدگاهی دارد که تهدید گسترده و پر شدت است. فرض می‌شود که اکثر یا تمام کشورهای عربی بخشی، یا حداقل به‌صورت بالقوه، به دنبال ائتلاف باهدف نابودسازی رژیم اشغالگر قدس هستند (هندل، ۱۹۷۶). شمار

1- Anthony.W

2- Randall.A

3- Schwartz.P

کشورهای عربی شرکت کننده در جنگ ۱۹۷۳ و برآورد قابلیت های موجود کشورهای عربی دورتر، به خصوص عراق، موجب افزایش نگرانی رژیم اشغالگر قدس شده است. این دیدگاه نسبت به منابع و عمق راهبردی طرف دیگر نوعی واقع گرایی تلخ در ارتباط با اهداف قابل وصول برای رژیم اشغالگر قدس در هر جنگی پدید آورده است. سرلشکر رژیم اشغالگر قدس، تال^۱، معاون پیشین ستاد مشترک ارتش رژیم اشغالگر قدس، خاطرنشان ساخته که فرماندهان نیروهای مسلح رژیم اشغالگر قدس از همان روزهای اول دریافتند که فاقد گزینه‌ی اخذ تصمیم نهایی و قطعی ملی درباره‌ی شکست نظامی دشمنان رژیم اشغالگر قدس هستند. قابل درک بود که رژیم اشغالگر قدس نمی‌تواند اراده‌ی خود را بر منطقه‌ای به طول و گستردگی از اقیانوس اطلس تا خلیج فارس تحمیل کند. از این رو، جنگ و درگیری می‌تواند برای مدتی بسیار طولانی و با شمار نامشخص «دورها» (واژه‌ی مورد استعمال در رژیم اشغالگر قدس برای بیان جنگ‌های عمده) ادامه یابد. طول، پهنا و شدت جنگ، مواد پخش شده بین طرفین و خوانش آن‌ها از سیاست بی‌ثبات داخلی و منطقه‌ای اعراب موجب شده که رژیم اشغالگر قدس به‌طور جدی به شعار و منطق اعراب درباره‌ی «حذف مرحله‌ای رژیم اشغالگر قدس» یا راهبردهای بلندمدت فرسایش توجه نشان دهد.

بررسی ویژگی‌های مهم و تهدیدات اسرائیل

رژیم اشغالگر قدس تمایل به داشتن دیدگاهی دارد که تهدید گسترده و پر شدت است. فرض می‌شود که اکثر یا تمام کشورهای عربی بخشی، یا حداقل به‌صورت بالقوه، به دنبال ائتلاف باهدف نابودسازی رژیم اشغالگر قدس هستند (ام هندل، ۱۹۷۳: ۶۴). شمار کشورهای عربی شرکت کننده در جنگ ۱۹۷۳ و برآورد قابلیت‌های موجود کشورهای عربی دورتر، به خصوص عراق، موجب افزایش نگرانی رژیم اشغالگر قدس شده است (گازیت، ۱۹۷۵: ۱۹۳). این دیدگاه نسبت به منابع و عمق راهبردی طرف دیگر نوعی واقع گرایی تلخ در ارتباط با اهداف قابل وصول برای رژیم اشغالگر قدس در هر جنگی پدید آورده است. سرلشکر رژیم اشغالگر قدس تال معاون پیشین ستاد مشترک ارتش رژیم اشغالگر قدس خاطرنشان ساخته که فرماندهان نیروهای مسلح رژیم اشغالگر قدس

از همان روزهای اول دریافتند که «فاقد گزینه‌ی اخذ تصمیم نهایی و قطعی ملی درباره‌ی شکست نظامی دشمنان رژیم اشغالگر قدس هستند». قابل‌درک بود که رژیم اشغالگر قدس نمی‌تواند «اراده‌ی خود را بر منطقه‌ای به طول و گستردگی از اقیانوس اطلس تا خلیج فارس تحمیل کند. (تال، ۱۹۷۸: ۲۳) از این‌رو، جنگ و درگیری می‌تواند برای مدتی بسیار طولانی و با شمار نامشخص «دورها» یابد.

طول، پهنا و شدت جنگ، مواد پخش‌شده بین طرفین و خوانش آن‌ها از سیاست بی‌ثبات داخلی و منطقه‌ای اعراب موجب شده که رژیم اشغالگر قدس به‌طور جدی به شعار و منطق اعراب درباره‌ی «حذف مرحله‌ای رژیم اشغالگر قدس» یا راهبردهای بلندمدت فرسایش توجه نشان دهد. (هارکابی، ۱۹۷۲: ۲۲) فرض می‌شود که اعراب به دنبال کوچک‌سازی جغرافیایی رژیم اشغالگر قدس هستند (نخست بازگشت به مرزهای قبل از ۱۹۶۷، سپس قبل از خطوط تقسیم سازمان ملل در ۱۹۴۷) یا ائتلاف انرژی کشور و فرسوده ساختن اراده‌ی آن تا رسیدن به نقطه‌ی فروپاشی نهایی.

تهدیدات سخت رژیم صهیونیستی علیه ایران در غرب آسیا

۱- برنامه‌های هسته‌ای: تثبیت موجودیت و تداوم بقا یکی از هدف‌های مهم راهبرد منطقه‌ای اسرائیل بوده است. نظر به این‌که اسرائیل در میان کشورهای خاورمیانه به‌عنوان رژیمی نامشروع و غاصب به شمار می‌آید و کشورهای منطقه این رژیم را یک عنصر ناهمگن و بیگانه به حساب می‌آورند، همواره امنیت و ثبات این کشور در معرض خطر قرار داشته است. اسرائیل گمان می‌برد با کسب تسلیحات هسته‌ای به قدرت برتر منطقه تبدیل‌شده و می‌تواند بدون ترس از حمله دشمنانش به سیاست توسعه ارضی خود ادامه دهد. به‌طور کلی دو نگاه در ساختار قدرت رژیم صهیونیستی نسبت به ایران وجود دارد یک نگرش، ایران را دشمن ایدئولوژیکی می‌داند که به دنبال نابودی فیزیکی رژیم صهیونیستی است و نگرش دوم ایران را کشوری پیچیده می‌داند که تابعی از منافع ملی و حفظ ملاحظات نظام سیاسی خود است.

رهنامه دفاعی اسرائیل بر این فرض استوار است که هیچ دشمنی نباید توانایی تهدید موجودیت اسرائیل را بدون تحمل مجازات داشته باشد و همه نوع اقدامات برای خنثی کردن چنین تهدیداتی باید از سوی تلاویو انجام شود. به همین دلیل هیچ اعتقادی در اسرائیل به این عقیده رایج در میان متفکران آمریکایی مانند مشاوران سابق امنیت ملی

از جمله، زیگنیو برژینسکی و برنت اسکو کرافت که معتقدند زرادخانه‌های هسته‌ای اسرائیل می‌تواند یک بازدارندگی هسته‌ای برای این کشور ایجاد کند وجود ندارد (نیکو، ۱۳۹۶: ۵۹).

۲- تجهیزات مدرن نظامی و سخت‌افزاری: در دنیای امروز، کشورها سعی دارند با استفاده از مؤلفه‌ها و ابزارهایی که در اختیار دارند توان سیاسی خود را افزایش دهند. دکترین امنیت ملی رژیم صهیونیستی در عمر پنجاه‌ساله‌اش با تداوم و تغییر همراه بوده است. رژیم صهیونیستی از یک سو تعهدی پایدار به مفاهیمی چون بازدارندگی از طریق تهدید به تلافی شدید داشته است و از سوی دیگر، در دهه گذشته تغییراتی اساسی در دکترین امنیتی آن روی داده است؛ اما سه اصل اساسی آن (بازدارندگی، هشدار استراتژیک و پیروزی قاطع و سریع) همچنان پایدار باقی‌مانده است (کبریایی زاده، ۱۳۹۶: ۵۲).

رژیم اسرائیل با حمایت آمریکا و کشورهای اروپایی از قدرت نظامی مناسبی برای اجرای سیاست‌های تهاجمی و حملات پیشگیرانه برخوردار است که عبارت‌اند از:

۱- برخورداری اسرائیل از هواپیمای دور پرواز که می‌توانند نزدیک به ۳ هزار کیلومتر پرواز کنند. همچنین احتمال برخورداری اسرائیل از هواپیماهای نسل جدید در آینده نزدیک زیاد است.

۲- دارا بودن سه زیردریایی دلفین که توان حمل سلاح‌های هسته‌ای را نیز دارا هستند، که در صورت انتقال به آب‌های نزدیک ایران از قابلیت افزون‌تری برای واکنش به حملات دفاعی ایران برخوردار هستند.

۳- تجربه نیروی هوایی اسرائیل در حملات به مراکزی در عراق و سوریه و تمرین این وضعیت در مانورهای انجام‌شده در دریای مدیترانه.

۴- تلاش در جهت استقرار سیستم‌های جدید و پیشرفته ضد موشکی معروف به X-band

۵- دو مجموعه آتشبار ارو ۲ در شمال و مراکز فلسطین اشغالی استقرار دارند که هر مجموعه دارای ۴ تا ۸ پرتاب‌گر با رادار چندمنظوره کاج سبز و یک مرکز کنترل آتش و تقریباً ۵۰ موشک رهگیر ارو می‌باشد.

۶- موشک‌های جدید ارو ۳ برای موشک‌های با برد ۲ هزار کیلومتر به بالا و خارج از اتمسفر در حال مطالعه هستند.

۷- بهره‌گیری از سلاح‌هایی مانند بمب‌های رسوخ کننده زمین GBU-۲۸ که از امریکا دریافت کرده است.

۸- همچنین در راهبردهای نظامی اسرائیل اصل غافلگیری شاخص اصلی مکتب نظامی را تشکیل می‌دهد.

تجربه اسرائیل نشان داد که در بهترین حالت، حکومت‌ها تنها می‌توانند مسئله تروریسم را مدیریت کنند که برای این نوع مدیریت نیازمند، اقدام نظامی تهاجمی، ابزارهای بالای امنیتی برای پیشگیری از حملات تروریستی عوامل تندرو و ایجاد ائتلاف با عناصر سیاسی معتدل هستیم. تجربه اسرائیل از نظر به دست آوردن حمایت جمعیت غیرنظامی نیز مهم است. برای مثال هنگامی که منطقه امنیتی در جنوب لبنان وجود داشت، اسرائیل در آن منطقه مبارزه‌ای بر ضد تروریست‌ها و ستیزه جویان به راه انداخته بود و در همین حال کمک‌هایی را برای جمعیت لبنانی حاضر در آنجا نیز فراهم می‌آورد، کمک‌هایی شامل طرح‌هایی برای دوباره‌سازی زیرساخت‌ها و برنامه‌هایی برای فراهم کردن مراقبت‌های بهداشتی. در روی دیگر سکه جنبش‌هایی مانند حماس به‌طور وسیع از سازمان‌های غیردولتی برای دستیابی به همین اهداف استفاده می‌کنند (کبریایی زاده، ۱۳۹۶: ۶۸).

روش‌شناسی پژوهش

محقق در این تحقیق از سناریو پردازی استفاده نموده است و سناریوها با کالبدشکافی عدم قطعیت‌ها و صرف‌نظر کردن‌های دسته‌جمعی، فضایی برای تخیل قانونمند و نظریه‌پردازی ایجاد می‌کند که افراد را نسبت به اتفاقات ممکن آینده آگاه‌تر و آماده‌تر کرده و میزان شگفتی‌ها و درماندگی‌های افراد در مواجهه با وقایع آینده را تا حد امکان کاهش می‌دهند، بنابراین چون در موضوع تحقیق سه متغیر کلی یعنی؛ عدم قطعیت، اهمیت و افق زمانی وجود دارد محقق از روش سناریو نگاری بهره گرفته است.

پژوهش حاضر با استفاده از مصاحبه و مطالعه منابع و اسناد و مدارک، به تدوین سناریوهای تهدیدهای نظامی اسرائیل علیه جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۱۰ می‌پردازد. تحقیق حاضر از طریق تجزیه و تحلیل کمی و کیفی و اطلاعات جمع‌آوری شده از مطالعه منابع و مصاحبه با صاحب‌نظران و نخبگان و پرسش‌نامه‌ها انجام شده است.

گردآوری اطلاعات به روش اسنادی شامل روش کتابخانه‌ای، مراجعه به اسناد مکتوب، بهره‌برداری از صوت و تصویر و مراجعه به فضای مجازی و نیز به روش میدانی (مصاحبه با کارشناسان، توزیع پرسشنامه) است. برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه، فیش‌برداری، استفاده گردیده است.

به‌منظور روایی و پایایی ابزار از کتابخانه‌ها و اسناد و مدارک نظامی مرتبط با موضوع و صاحب‌نظران متخصص و آگاه که تجربه لازم و کافی در مورد متغیرهای تحقیق دارند، استفاده شد. ضریب آلفای کرون باخ به‌دست‌آمده برای پرسشنامه (۰.۸۰۴) بیانگر پایایی این ابزار است.

برای سناریو نگاری گام‌های زیر انجام شده است:

- گام اول- مشخص کردن موضوع اصلی سناریو
- گام دوم- مشخص کردن عامل‌های کلیدی موضوع تحقیق و چهار طرح سناریوی اصلی
- گام سوم- مشخص کردن نیروهای پیشران
- گام چهارم- تعیین میزان عدم قطعیت عامل‌های کلیدی طرح سناریویی چهارگانه
- گام پنجم- شناسایی (ابداع یا خلق) و تعیین منطق سناریوها یا منطق دهی به سناریوها
- گام ششم - کامل کردن سناریو (داستان‌سرایي)
- گام هفتم - بررسی و اولویت‌بندی سناریوها
- گام هشتم- جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

تجزیه و تحلیل داده‌ها

با توجه به مصاحبه با صاحب‌نظران و پرسش‌نامه‌های تکمیل‌شده و وجود دو متغیر کلی عدم قطعیت و اهمیت در موضوع تحقیق از دیدگاه راهبرد پردازان نظامی رژیم اسرائیل، می‌توان گفت طرح سناریوی چهارگانه راهبردی سناریوهای تهدیدهای رژیم صهیونیستی در افق ۱۴۱۰ ارائه‌شده در جدول شماره یک به‌عنوان پیش‌فرض‌هایی برای متوقف ساختن پیشرفت نفوذ منطقه‌ای جمهوری اسلامی ایران و بازداشتن این کشور از دستیابی به سلاح هسته‌ای متناسب با اهداف و مقاصد بازیگران منطقه‌ای و فرا منطقه‌ای در راستای پاسخ‌گویی به سه سؤال زیر بتواند موجب تحقق موضوع مقاله باشد.

- ۱- آیا جهت‌گیری جدیدی برای راهبرد پردازان نظامی رژیم اسرائیل در خصوص حمله به جمهوری اسلامی ایران باید اتخاذ شود؟
- ۲- آیا فناوری‌های جدیدی می‌بایستی تهیه و در اختیار نیروهای نظامی و سایر سازمان‌هایی که به نحوی در حمله به ایران مشارکت دارند، قرار گیرد؟
- توجه: لازم به ذکر است که برای عدم حجیم شدن مقاله در مراحل مختلف تجزیه و تحلیل تنها مراحل مربوط به یک سناریو آورده شده است.

جدول ۲- عناوین طرح‌های سناریوی اصلی مرتبط با موضوع تحقیق از دیدگاه راهبرد پردازان رژیم

ردیف	عنوان طرح‌های سناریویی (پیش فرض)	نوع سناریو از دیدگاه اسرائیل
۱	حملات سایبر - الکترونیک	معجزه آسا
۲	حمله موشکی به زیرساخت‌های نظامی و حساس و مهم ایران	معمولی
۳	تحمیل جنگ سخت ائتلافی علیه ایران	معمولی
۴	حمله هسته‌ای به ایران	معمولی

در مرحله سوم گام دوم بعد از مشخص شدن موضوع یا تصمیم‌های اصلی فهرستی از عواملی که تأثیر مستقیم در پیامد تصمیم‌های شناخته شده دارند، تهیه می‌شود، این عوامل بر موفقیت یا ناکامی آن تصمیمات، تأثیرگذار هستند. هدف از این گام عمدتاً فهم تحلیلی از تصمیم یا موضوع پروژه است. با مراجعه به منابع مختلف مرتبط با موضوع تحقیق، پژوهشگران (سناریونویس) اقدام به محیط‌شناسی (داخلی و خارجی) در نقش راهبرد پردازان رژیم صهیونیستی کرده و مهم‌ترین عوامل مؤثر تأثیرگذار (با تأثیرهای مثبت و منفی) بر موضوع تحقیق و طرح سناریوهای چهارگانه اصلی مطرح شده در گام اول، با مطالعه و بررسی منابع مطالعاتی، تعیین و به شرح ذیل ارائه می‌شود. توضیح اینکه به منظور جلوگیری از حجیم شدن گزارش، تعاریف عملیاتی هر یک از عوامل کلیدی آورده شده است:

جدول ۳- لیست کلی عامل‌های کلیدی اثرگذار و اثرپذیر محیطی (داخل و خارجی)

ردیف	عامل‌های کلیدی	ردیف	عامل‌های کلیدی
۱	قدرت پدافند هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران	۱۱	قدرت موشکی اسرائیل
۲	قدرت نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران	۱۲	باورهای انقلابی و دینی و مذهبی ایرانیان

۳	قدرت سایبری ارتش جمهوری اسلامی ایران	۱۳	ترور دانشمندان هسته‌ای ایرانی
۴	حمله به هم‌پیمانان اسرائیل در منطقه	۱۴	نیروی هوایی قدرتمند اسرائیل
۵	قابلیت حمله هسته‌ای اسرائیل علیه ایران	۱۵	قدرت پهپادی اسرائیل
۶	قابلیت آفند سایبر- الکترونیک اسرائیل علیه ایران	۱۶	ائتلاف آمریکا- اسرائیل در جنگ سخت
۷	خرابکاری هسته‌ای	۱۷	حضور منطقه‌ای و فرا منطقه‌ای نیروی قدس
۸	قابلیت آفند سایبر - الکترونیک ایران علیه اسرائیل	۱۸	قدرت موشکی ج.ا.ایران
۹	تبلیغ ایران هراسی اسرائیل در جهان	۱۹	قدرت پهپادی ج.ا.ایران
۱۰	دامن زدن به اختلافات قومی- مذهبی در ایران	۲۰	توان جنگ نیابتی ج.ا.ایران در منطقه

حال عوامل کلیدی ارائه‌شده در بالا به تفکیک هر یک از طرح سناریوهای چهارگانه، طبق جدول ۲ اختصاص داده می‌شود.

تعیین میزان ارتباط کمی عامل‌های کلیدی تأثیرگذار بر و تأثیرپذیر از موضوع اصلی و چهار طرح سناریویی (پیش‌فرض)

پس از شناسایی و تبیین عامل‌های کلیدی، اقدام به تقسیم و تخصیص عامل‌های کلیدی به هر یک از طرح‌های سناریویی (پیش‌فرض) چهارگانه کرده و در جداول تعیین میزان ارتباط کمی عامل‌های کلیدی تأثیرگذار بر و تأثیرپذیر از موضوع اصلی و هر یک از طرح‌های سناریویی چهارگانه منظور نمود و سپس با وارد کردن امتیازهای مناسب در هر ستون جداول را تهیه و تنظیم کرده است. در بخش پایانی در ذیل هر جدول تجزیه و تحلیل اطلاعات ذکر شده است.

جدول ۴- تقسیم عامل‌های کلیدی تأثیرگذار بر و تأثیرپذیر از چهار طرح سناریویی

عوامل کلیدی طرح سناریو اول	عوامل کلیدی طرح سناریو دوم	عوامل کلیدی طرح سناریو سوم	عوامل کلیدی طرح سناریو چهارم
دفاع سایبری	قدرت موشکی اسرائیل	تحمیل جنگ سخت ائتلافی علیه منابع هسته‌ای	قابلیت حمله هسته‌ای اسرائیل علیه ایران
قابلیت آفند سایبر الکترونیک اسرائیل علیه ایران	قدرت پدافند هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران	ترور دانشمندان هسته‌ای ایرانی	حضور منطقه‌ای و فرا منطقه‌ای نیروی قدس
خرابکاری هسته‌ای	حمله به هم‌پیمانان اسرائیل در منطقه	نیروی هوایی قدرتمند اسرائیل	قدرت موشکی ج.ا.ایران

قدرت سایبری ارتش ایران	تبلیغ ایران هراسی اسرائیل در جهان	قدرت پهپادی اسرائیل	قدرت پهپادی ج.ا.ایران
قابلیت آفند سایبر - الکترونیک ایران علیه اسرائیل	قدرت نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران	ائتلاف آمریکا- اسرائیل در جنگ سخت	توان جنگ نیابتی ج.ا.ایران در منطقه

جدول ۵- تعیین میزان ارتباط کمی عامل‌های کلیدی تأثیرگذار و تأثیرپذیر با سناریو اول

موضوع اصلی: سناریوهای محتمل تهدیدهای نظامی رژیم صهیونیستی در افاق ۱۴۱۰				
طرح سناریو اول: حملات سایبر - الکترونیک				
ردیف	عامل‌های کلیدی	نسبت درصد تأثیر	میزان نفوذ و مداخله سازمانی رژیم اسرائیل	توضیحات
۱	دفاع سایبری	۲۰	متوسط	عامل نشان‌دهنده قابلیت
۲	قابلیت آفند سایبر - الکترونیک اسرائیل علیه ایران	۳۰	بسیار قوی	مؤثرترین عامل کلیدی
۳	خرابکاری هسته‌ای	۲۱	متوسط	عامل نشان‌دهنده قابلیت
۴	قابلیت آفند سایبر - الکترونیک ایران علیه اسرائیل	۲۰	بسیار ضعیف	عامل کلیدی تقابل ایران
۵	قدرت سایبری ارتش ایران	۹	بسیار ضعیف	عامل کلیدی تقابل ایران
	جمع	۱۰۰		

تجزیه و تحلیل اطلاعات جدول سناریو اول

با توجه به داده‌های جدول فوق، قابلیت بالای آفند سایبر-الکترونیک اسرائیل علیه ایران به‌عنوان مؤثرترین عامل کلیدی در انجام حملات سایبری و الکترونیک علیه ج.ا.ایران و بخصوص علیه ساختارهای حیاتی، نظامی و حساس ایران، همچون مراکز هسته‌ای می‌باشد. همچنین حملات سایبری به پمپ‌بنزین‌ها، راه‌آهن، گمرکات، بندرها و کارخانه‌های تولید کالاهای اساسی و خرابکاری در زیرساخت‌های نفتی، هسته‌ای و فضایی ج.ا.ایران از سوی رژیم صهیونیستی صورت گرفته است و رد پای این رژیم در آن‌ها اثبات شده است و این رژیم نه تنها نقش خود را انکار نکرده بلکه تلویحاً آن‌ها را تأیید نموده است.

جدول ۶- تعیین میزان ارتباط کمی عامل‌های کلیدی تأثیرگذار و تأثیرپذیر با سناریو دوم

موضوع اصلی: سناریوهای محتمل تهدیدهای نظامی رژیم صهیونیستی در افق ۱۴۱۰				
سناریو ۲: حملات موشکی گسترده اسرائیل علیه مراکز حساس و حیاتی ایران				
ردیف	عامل‌های کلیدی	نسبت درصد تأثیر	میزان نفوذ و مداخله سازمانی رژیم اسرائیل	توضیحات
۱	قدرت موشکی اسرائیل	۲۵	قوی	مؤثرترین عامل کلیدی
۲	قدرت پدافند هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران	۱۶	متوسط	عامل نشان‌دهنده قابلیت
۳	حمله به هم‌پیمانان اسرائیل در منطقه	۲۰	ضعیف	عامل کلیدی بازدارندگی ایران
۴	تبلیغ ایران هراسی اسرائیل در جهان	۲۰	متوسط	عامل نشان‌دهنده قابلیت
۵	قدرت نیروی هوایی ارتش ج.ا. ایران	۱۹	بسیار ضعیف	همبستگی و مقاومت مردم ایران
	جمع	۱۰۰		

تجزیه و تحلیل اطلاعات جدول سناریو دوم

با توجه به اطلاعات به دست آمده از جدول متوجه می‌شویم که قدرت موشکی اسرائیل در حمله به زیرساخت‌های مهم ایران با همراهی بیشتری از طرف صهیونیست‌ها مواجه می‌باشد. ولی قدرت پدافندی ارتش هم بایستی لحاظ گردد. بیشترین ترس در این ناحیه حمله ایران به هم‌پیمانان اسرائیل در خاورمیانه به وسیله موشک‌های ایران یا استفاده از جنگنده‌های نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

جدول ۷- تعیین میزان ارتباط کمی عامل‌های کلیدی تأثیرگذار و تأثیرپذیر با سناریو سوم

موضوع اصلی: سناریو محتمل تهدیدهای نظامی رژیم صهیونیستی در افق ۱۴۱۰				
سناریو ۳: تحمیل جنگ سخت ائتلافی علیه منابع هسته‌ای				
ردیف	عامل‌های کلیدی	نسبت درصد تأثیر	میزان نفوذ و مداخله سازمانی رژیم اسرائیل	توضیحات
۱	تحمیل جنگ سخت ائتلافی علیه منابع هسته‌ای	۱۵	قوی	عامل نشان‌دهنده قابلیت

مؤثرترین عامل کلیدی	بسیار قوی	۳۰	ترور دانشمندان هسته‌ای ایرانی	۲
عامل برتری ساز	بسیار قوی	۱۷	نیروی هوایی قدرتمند اسرائیل	۳
دلشتن حمله‌ی ائتلافی اسرائیل	متوسط	۲۰	قدرت پهپادی اسرائیل	۴
عامل برتری ساز	بسیار قوی	۱۸	ائتلاف آمریکا- اسرائیل در جنگ سخت	۵
		۱۰۰	جمع	

تجزیه و تحلیل اطلاعات جدول سناریو سوم

اسرائیل به کمک کشورهای حامی اصلی‌اش همچون آمریکا و انگلیس، همواره درصدد حفظ برتری هوایی و تجهیزاتی در منطقه بوده و با کمک حامیانش به پیشرفته‌ترین جنگنده اف-۳۵ و همچنین بهترین سامانه‌های دفاع هوایی همچون گنبد آهنین، سامانه دفاع هوایی پیکان، فلاخن داود و سامانه جدید لیزری پرتو آهنین تجهیز شده است؛ که این توانمندی دفاعی می‌تواند باعث ایجاد انگیزه در انجام حملات پیش‌دستانه و از بین بردن توانمندی دشمنانش از طریق به‌کارگیری قدرت سخت نظامی را در پی داشته باشد.

جدول ۸- تعیین میزان ارتباط کمی عامل‌های کلیدی تأثیرگذار و تأثیرپذیر با سناریو چهارم

موضوع اصلی: سناریو محتمل تهدیدهای نظامی رژیم صهیونیستی در افق ۱۴۱۰				
سناریو ۴: حمله هسته‌ای به شهرها و مناطق حساس و مهم ایران				
ردیف	عامل‌های کلیدی	نسبت درصد تأثیر	میزان نفوذ و مداخله اسرائیل	توضیحات
۱	قابلیت حمله هسته‌ای اسرائیل علیه ایران	۱۵	متوسط	عامل نشان‌دهنده قابلیت
۲	حضور منطقی‌های و فرا منطقه‌ای نیروی قدس	۳۰	بسیار ضعیف	مؤثرترین عامل کلیدی بازدارنده
۳	قدرت موشکی ج.ا.ایران	۲۰	قوی	عامل کمک‌کننده
۴	قدرت پهپادی ج.ا.ایران	۱۵	بسیار ضعیف	عامل کمک‌کننده
۵	توان جنگ نیابتی ج.ا.ایران در منطقه	۲۰	ضعیف	عامل کلیدی بازدارندگی ایران
		۱۰۰		جمع

تجزیه و تحلیل اطلاعات جدول سناریو چهارم

رژیم صهیونیستی در مقایسه با سایر کشورهای جهان در مورد برنامه هسته‌ای ایران خود را نگران‌تر می‌داند. تسلیحات هسته‌ای اسرائیل به‌عنوان ابزاری تکمیلی برای سیاست‌های آن کشور در برخورد با ایران و خاورمیانه تلقی می‌شود. به هر اندازه دامنه‌ی تعارض اسرائیل محدودتر باقی بماند، سلاح‌های هسته‌ای آن کشور از کارای کمتری برخوردارند؛ زیرا محیط جغرافیایی اسرائیل به‌اندازه‌ای کوچک و محدود است که اگر بمب‌ها را علیه کشورهای هم‌جوار خود یعنی لبنان، سوریه و اردن به کار گیرد غبار هسته‌ای آن حوزه‌ی جغرافیایی او را نیز تحت تأثیر قرار خواهد داد، اما اگر این ابزارها علیه هدف‌های دورتری از جمله ایران به کار گرفته شود، طبیعی است که انتقال غبار اتمی و تشعشع رادیواکتیو آن برای اسرائیل خطر چندانی را به وجود نخواهد آورد، بر این اساس تأکید می‌شود که سلاح‌های هسته‌ای خطری جدی بر تمامیت ارضی و تهدیدی علیه مردم و نظام سیاسی جمهوری اسلامی ایران است.

گام سوم: مشخص کردن نیروهای پیشران

در گام سوم پژوهشگران با رویکرد آینده‌شناسانه اقدام به محیط‌شناسی (داخلی خارجی) نموده و برای عوامل کلیدی طرح‌های سناریویی چهارگانه‌ی ارائه‌شده در گام دوم به تفکیک نیروهای پیشران مؤثر و مرتبط با عوامل کلیدی شناسایی و تعیین نموده‌اند.

جدول ۹ - نیروهای پیشران طرح‌های سناریویی چهارگانه و موضوع تحقیق:

۱- نیروی پیشران حمله سایبر الکترونیک	۲- نیروی پیشران حمله موشکی	۳- نیروی پیشران جنگ ائتلافی	۴- نیروهای پیشران حمله هسته‌ای
خودکار سازی و هوش مصنوعی	قدرت پدافند هوایی ارتش ج.ا.ایران	تحول در نظام سیاسی کشورهای منطقه	نحوه حمایت ابرقدرت‌ها از حمله هسته‌ای
ساختار اینترنت	قدرت هوشمند دشمن	سیاست‌های کشورهای منطقه	حمایت قدرت‌های آسیا از ایران
حمله به زیرساخت‌های حیاتی	دیپلماسی مؤثر و نفوذگرا	توان ائتلاف‌سازی قدرت‌های فرامنطقه‌ای	تحولات ژئواستراتژیک
سرقت اطلاعات	قدرت بازدارندگی ج.ا.ایران	اقتدار نظامی ج.ا.ایران	سیاست خارجی ج.ا.ایران
دستگاه‌های قابل حمل	حضور نیروهای قدس در مجاورت اسرائیل	قراردادهای امنیتی - نظامی منطقه	تحول در سطح قدرت‌های بازیگر

برای کامل کردن جداول ارتباط کمی نیروهای پیشران با هر یک از عوامل کلیدی در هر یک از طرح‌های سناریویی چهارگانه، پژوهشگران اقدام به تحقیقات همه‌جانبه نموده‌اند.

سپس اقدام به مشخص کردن میزان ارتباط کمی هر یک از نیروهای پیشران در هر طرح سناریویی روی تک‌تک عامل‌های کلیدی ذی‌ربط آن‌ها نموده است. به این مفهوم که حاصل جمع امتیازهای هر یک از عامل کلیدی در جدول هر طرح سناریویی بر حاصل جمع امتیازهای نیروهای متناظر در همان جدول تقسیم‌شده است تا از این طریق میزان ارتباط و تأثیر نیروهای پیشران بر عامل‌های کلیدی هر یک از طرح‌های سناریویی چهارگانه تعیین شود.

جدول ۱۰- ترجیحات قضاوتی تعیین میزان ارتباط کمی نیروهای پیشران با عوامل کلیدی مرتبط با طرح

سناریوهای چهارگانه

بی‌ارتباط	ارتباط ضعیف	ارتباط متوسط	ارتباط قوی	ارتباط خیلی قوی
۱	۳	۵	۷	۹

جدول ۱۱- تعیین میزان ارتباط کمی نیروهای پیشران با عوامل کلیدی طرح سناریویی اول

عوامل کلیدی نیروهای پیشران	دفاع سایبری	قابلیت‌آفند سایبر- الکترونیک اسرائیل علیه ایران	خرابکاری هسته‌ای	قدرت سایبری ارتش ایران	قابلیت‌آفند سایبر- الکترونیک ایران علیه اسرائیل	جمع امتیاز نیروهای پیشران
خودکارسازی و هوش مصنوعی	۹	۷	۷	۵	۹	۳۷
ساختار اینترنت	۹	۵	۷	۵	۷	۳۳
حمله به زیرساخت‌های حیاتی	۹	۹	۷	۳	۷	۳۵
سرقت اطلاعات	۷	۵	۷	۳	۷	۲۹
دستگاه‌های قابل حمل	۵	۳	۵	۳	۷	۲۳
جمع امتیازهای عوامل کلیدی	۳۹	۲۹	۳۳	۱۹	۳۵	

تجزیه و تحلیل اطلاعات جدول طرح سناریویی اول: حملات سایبر الکترونیک

با توجه به نتایج بررسی‌های انجام‌شده از میان نیروهای پیشران مؤثر بر عامل‌های کلیدی در نظر گرفته‌شده برای سناریوی نخست به ترتیب نیروهای پیشران،

خودکارسازی و هوش مصنوعی و حمله به زیرساخت‌های حیاتی دارای بیشترین تأثیر بر عامل‌های کلیدی و از میان عامل‌های کلیدی به ترتیب، دفاع سایبری و قابلیت آفند سایبر-الکترونیک ایران علیه اسرائیل جزء اساسی‌ترین عامل‌های کلیدی محسوب می‌شوند.

۳۵:۳۷=۰/۹۴   ۱۹:۳۳=۰/۵۷   ۳۳:۳۵=۰/۹۴   ۲۹:۲۹=۱   ۳۹:۲۳=۱/۶۹

نیروی پیشران دستگاه‌های قابل‌حمل با عامل کلیدی حملات سایبر الکترونیک با بیشترین ارتباط و تأثیر کمی ۱/۶۹ در اولویت اول و نیروی پیشران سرقت اطلاعات با عامل کلیدی قابلیت آفند سایبر - الکترونیک اسرائیل علیه ایران با تأثیر کمی ۱ در اولویت دوم.

گام چهارم: تعیین میزان عدم قطعیت عامل‌های کلیدی طرح سناریویی چهارگانه

گام چهارم را می‌توان قلب فرایند سناریونویسی دانست. در این گام با استفاده از دو معیار: ۱-اهمیت و تأثیر آن‌ها بر سازمان ۲-میزان عدم قطعیت برای اولویت‌بندی عوامل کلیدی طرح‌های چهارگانه در گام دوم، اقدام می‌کنیم. در زیر گزارش اولیه تحت عنوان «سناریوهای تهدیدهای نظامی رژیم صهیونیستی در افق ۱۴۱۰» تهیه و ارائه می‌شود:

جدول ۱۲- جدول تعیین میزان عدم قطعیت و اهمیت عوامل کلیدی در سناریو اول

طرح سناریو اول: حملات سایبر - الکترونیک			
ردیف	عوامل کلیدی	میزان عدم قطعیت	توضیحات
۱	دفاع سایبری	۱۰٪	این عامل کلیدی مهم در افق زمانی ۱۴۱۰ با کمترین عدم قطعیت در مقایسه با سایر عوامل کلیدی مهم در این سناریو قرار دارد.
۲	قابلیت آفند سایبر - الکترونیک اسرائیل علیه ایران	۱۲٪	
۳	خرابکاری هسته‌ای	۲۳٪	عامل کلیدی مهم در افق ۱۴۱۰ در رده اول عدم قطعیت در مقایسه با سایر عوامل کلیدی مهم در این سناریو قرار دارد
۴	قدرت سایبری ارتش ایران	۱۱٪	

این عامل کلیدی مهم در افق ۱۴۱۰ در رده دوم عدم قطعیت در مقایسه با سایر عوامل کلیدی مهم در این سناریو قرار دارد	۱۳٪	قابلیت آفند سایبر - الکترونیک ایران علیه اسرائیل	۵
---	-----	---	---

با در نظر داشتن درصدهای عدم قطعیت درج شده در جدول بالا، حاکی از آن است که دستیابی به عامل مهم (خرابکاری هسته‌ای) در افق زمانی پنج‌ساله آینده با بیشترین ابهام و مه آلودگی مواجه می‌باشد؛ بنابراین عامل کلیدی یادشده مهم‌ترین دغدغه‌ی برای دستیابی به سناریو حملات سایبر - الکترونیک در افق زمانی پنج‌ساله آینده می‌باشد. بدون تردید عامل یادشده، بیشترین تأثیر را در تحقق و یا عدم تحقق سناریو اول دارد. بقیه‌ی عوامل کلیدی نیز به ترتیب دارای عدم قطعیت‌هایی به شرح درصدهای ثبت شده در جدول بالا مؤید این است که هر کدام به نسبت دارای اثرگذاری و اثرپذیری خاصی، در اجرایی شدن سناریو اول دارند.

به‌منظور بهره‌برداری مناسب از یافته‌های جدول بالا، مهم‌ترین عوامل کلیدی سناریو اول بر اساس میزان درصد عدم قطعیت، به شرح جدول زیر تنظیم می‌شود:

جدول ۱۳- اولویت‌بندی عوامل کلیدی سناریو اول بر اساس میزان «عدم قطعیت و اهمیت»

اولویت	عوامل کلیدی	درصد عدم قطعیت
اول	قابلیت آفند سایبر الکترونیک اسرائیل علیه ایران	۱۲٪
دوم	خرابکاری هسته‌ای	۲۲٪
سوم	قابلیت آفند سایبر الکترونیک ایران علیه اسرائیل	۱۳٪
چهارم	قدرت سایبری ارتش ایران	۱۱٪
پنجم	دفاع سایبری	۱۰٪

گام پنجم: شناسایی (ابداع یا خلق) و تعیین منطق سناریوها یا منطق‌دهی به سناریوها

در ادامه به ترتیب اولویت تعیین شده برای عوامل کلیدی هر یک از طرح‌های سناریویی چهارگانه اقدام به تشکیل جداول اثرگذاری و اثرپذیری نیروهای پیشران به ازای هر عامل کلیدی یک جدول تکمیل می‌شود. تا از این طریق میزان اثرگذاری و اثرپذیری نیروهای پیشران مشترک چهارگانه برای چهار طرح سناریویی با در نظر داشتن هر عامل کلیدی در طرح سناریویی ذی‌ربط با استفاده از جدول ترجیحات قضاوتی تعیین می‌شود.

جدول ۱۴- اثرگذاری و اثرپذیری نیروهای پیشران سناریو اول: حملات سایبر الکترونیک

سناریو اول: حملات سایبر - الکترونیک							
عامل کلیدی اول: قابلیت آفند سایبر - الکترونیک اسرائیل علیه ایران							
رتبه	نیروهای پیشران اثرگذار نیروهای پیشران اثرپذیر	خودکار سازی و هوش مصنوعی	ساختار اینترنت	حمله به زیرساخت های حیاتی	سرقت اطلاعات	دستگاه های قابل حمل	جمع کل امتیاز
							بین امتیاز
۱	خودکار سازی و هوش مصنوعی	۱۸	۱۸	۹	۱۸	۵	۵۰
۲	ساختار اینترنت	۱۸	۷	۷	۱۲	۵	۴۲
۳	حمله به زیر ساخت های حیاتی	۹	۷	۱۴	۱۵	۴۵	۱/۲۵
۴	سرقت اطلاعات	۱۸	۱۲	۹	۵	۴۴	۱۱
۵	دستگاه های قابل حمل	۱۵	۹	۹	۵	۳۸	۹/۵
جمع کل امتیاز نیروهای پیشران اثرگذار		۶۰	۴۶	۳۴	۴۹	۳۰	مجموع میانگین ها ۵۴/۷۵
میانگین امتیاز نیروهای پیشران اثرگذار		۱۵	۱۱/۵	۸/۵	۱/۲۵	۷/۵	

در این مرحله اثرگذاری و اثرپذیری نیروهای پیشران در طرح سناریو اول (حملات سایبر الکترونیک) در رابطه با عامل کلیدی اول (قابلیت آفند سایبر - الکترونیک اسرائیل علیه ایران) و با استفاده از جدول ارزشیابی امتیازدهی گردید و میانگین اثرگذاری و اثرپذیری نیروهای پیشران محاسبه گردید.

جدول ۱۵- تعیین اولویت اثرگذاری نیروهای پیشران سناریو اول با توجه به عامل کلیدی اول

سناریو اول: حملات سایبر - الکترونیک			
عامل کلیدی اول: قابلیت آفند سایبر - الکترونیک اسرائیل علیه ایران			
نیروی های پیشران اثرگذار سناریو اول	جمع کل امتیاز نیروهای پیشران اثرگذار به ترتیب اولویت	میانگین نیروهای پیشران اثرگذار به ترتیب اولویت	اولویت نیروهای پیشران اثرگذار با توجه به عامل کلیدی قابلیت آفند سایبر - الکترونیک اسرائیل علیه ایران
خودکار سازی و هوش مصنوعی	۶۰	۱۵	۱
ساختار اینترنت	۴۶	۱۱/۵	۳

سناریو اول: حملات سایبر - الکترونیک			
عامل کلیدی اول: قابلیت آفند سایبر - الکترونیک اسرائیل علیه ایران			
نیروی‌های پیشران اثرگذار سناریو اول	جمع کل امتیاز نیروهای پیشران اثرگذار به ترتیب اولویت	میانگین نیروهای پیشران اثرگذار به ترتیب اولویت	اولویت نیروهای پیشران اثرگذار با توجه به عامل کلیدی قابلیت آفند سایبر - الکترونیک اسرائیل علیه ایران
حمله به زیرساخت‌های حیاتی	۳۴	۸/۵	۴
سرقت اطلاعات	۴۹	۱۲/۲۵	۲
دستگاه‌های قابل حمل	۳۰	۷/۵	۵

در این مرحله اولویت‌بندی اثرگذاری نیروهای پیشران در طرح سناریو اول در رابطه با عامل کلیدی اول و با استفاده از جدول اثرگذاری مرحله قبلی مشخص گردید.

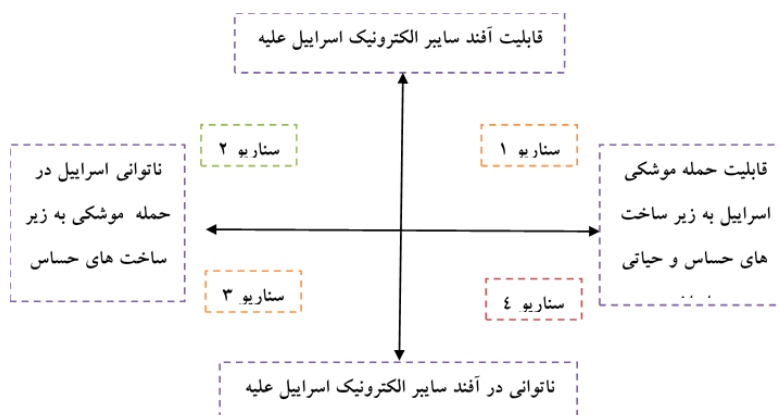
جدول ۱۶- تعیین اولویت اثرپذیری نیروهای پیشران سناریو اول با توجه به عامل کلیدی اول

سناریو اول: حملات سایبر - الکترونیک			
عامل کلیدی اول: قابلیت آفند سایبر - الکترونیک اسرائیل علیه ایران			
نیروی‌های پیشران اثرپذیر سناریو اول	جمع کل امتیاز نیروهای پیشران اثرپذیر به ترتیب اولویت	میانگین نیروهای پیشران اثرپذیر به ترتیب اولویت	اولویت نیروهای پیشران اثرپذیر با توجه به عامل کلیدی قابلیت آفند سایبر - الکترونیک اسرائیل علیه ایران
خودکار سازی و هوش مصنوعی	۵۰	۱۲/۵	۱
ساختار اینترنت	۴۲	۱۰/۵	۴
حمله به زیرساخت‌های حیاتی	۴۵	۱۱/۲۵	۲
سرقت اطلاعات	۴۴	۱۱	۳
دستگاه‌های قابل حمل	۳۸	۹/۵	۵

در این مرحله اولویت‌بندی اثرپذیری نیروهای پیشران در طرح سناریو اول (حملات سایبر الکترونیک) در رابطه با عامل کلیدی اول (قابلیت آفند سایبر - الکترونیک اسرائیل علیه ایران) و با استفاده از جدول اثرپذیری مرحله اول مشخص گردید.

در ادامه این مرحله محقق به همراه گروه کارشناسان و صاحب‌نظران اقدام به شناسایی دو عامل کلیدی که دارای بیشترین میزان عدم قطعیت و مؤثر بر روی تمامی سناریوها،

با در نظر گرفتن موضوع اصلی می‌نماید. پس از تشکیل جلسات کارشناسی متعدد گروه کارشناسی دو عامل کلیدی قابلیت آفند سایبر الکترونیک اسرائیل علیه ایران و قابلیت حمله موشکی اسرائیل را به‌عنوان دو عامل کلیدی دارای شرایط فوق تشخیص و نمودار تعیین شد. در شکل زیر وضعیت هر یک از سناریوهای چهارگانه بر اساس وضعیت جانمایی دو عامل کلیدی یک‌بار در حالت مثبت و یک‌بار دیگر در حالت منفی چهار نوع سناریو را در چهار ربع نمودار صلیبی به شرح زیر به وجود آورد.

نمودار ۱- نمودار صلیبی دو عامل کلیدی تعیین شده بر اساس بیشترین میزان اثرگذاری و اثرپذیری نیروهای پیشران هر یک از چهار طرح سناریوی

جدول ۱۷- نمایش جانمایی چهار سناریو اصلی موضوع تحقیق طبق نمودار صلیبی نمودار ۱-

موضوع اصلی: سناریو محتمل تهدیدهای نظامی رژیم صهیونیستی در افق ۱۴۱۰	
سناریوهای اصلی	جانمایی سناریوها
حمله سایبری تمام‌عیار اسرائیل به زیرساخت‌ها، مراکز هسته‌ای و کلیه مراکز نظامی و غیرنظامی	۱
حمله گسترده موشکی اسرائیل به زیرساخت‌ها، مراکز هسته‌ای و کلیه مراکز نظامی و غیرنظامی	۲
تحمیل جنگ سخت ائتلافی علیه منابع هسته‌ای	۳
حملات هسته‌ای به شهرها و مراکز حساس و حیاتی	۴

گام ششم: داستان سراسری

در ششمین گام منطق کلی و اسکلتی که تا مرحله قبل به‌عنوان استخوان‌بندی اصلی سناریو مشخص گردید، به گوشت و عضله روی استخوان‌هایش نیازمند است. عضله

روی استخوان‌ها شبیه به این است که پژوهشگران به صورت واضح‌تر و روشن‌تری منطق سناریو را ببینند. این موضوع به منزله درک عمیق‌تر و شفاف‌تر شدن ارتباطات و تعاملات در محتوای سناریو به شمار می‌رود.

جدول ۱۸- عناوین طرح‌های سناریویی چهارگانه مرتبط با موضوع تحقیق

موضوع اصلی: سناریو محتمل تهدیدهای نظامی رژیم صهیونیستی در افق ۱۴۱۰	
سناریوهای اصلی	جانمایی سناریوها
حمله سایبری تمام‌عیار اسرائیل به زیرساخت‌ها، مراکز هسته‌ای و کلیه مراکز نظامی و غیرنظامی	۱
حمله گسترده موشکی اسرائیل به زیرساخت‌ها، مراکز هسته‌ای و کلیه مراکز نظامی و غیرنظامی	۲
تحمیل جنگ سخت ائتلافی علیه منابع هسته‌ای	۳
حملات هسته‌ای به شهرها و مراکز حساس و حیاتی	۴

گام هفتم: بررسی و اولویت‌بندی سناریوها

بعد از تهیه و تدوین سناریوهای چهارگانه، باید با رجوع به عنوان سناریو یا تصمیم اصلی شناخته‌شده در گام اول، اقدام به اولویت‌بندی سناریوها کرد تا امکان پایش مستمر ظهور و بروز سناریوها در افق زمانی تعیین‌شده و تخصیص منابع در این راستا امکان‌پذیر شود. ضمن اینکه باید در این گام به پرسش‌هایی از قبیل اینکه تصمیم موردنظر، در هر کدام از سناریوها چطور به نظر می‌رسد؟ چه مشکلاتی آشکار می‌شود؟ تصمیم یا راهبرد تدوین‌شده در تمامی سناریوها پابرجا است یا خیر؟ اگر یک تصمیم تنها در یک یا دو سناریو خوب به نظر آید، آن تصمیم به عنوان ریسک بالا، در نظر گرفته می‌شود یا نه؟ پاسخ داده شود.

جدول ۱۹- ترجیح‌های قضاوتی ارزیابی وضعیت سناریوهای چهارگانه

۱	۳	۵	۷	۹
کم‌ترین	کم	متوسط	مناسب	بیشترین

جدول ۲۰- ارزیابی وضعیت سناریوهای چهارگانه با پنج ویژگی

الف	ویژگی سناریوهای تهیه‌شده	سناریوها			
		اول	دوم	سوم	چهارم
الف	آیا سناریو موجه و قابل‌قبول است؟ (یعنی امکان وقوع دارد؟)	۷	۹	۵	۹

ب	آیا سناریو جهت تصمیم‌گیری‌ها مؤثر واقع می‌شود؟	۷	۷	۵	۹
پ	آیا در سناریو چالش‌های آینده موضوع پژوهش به چشم می‌آید؟	۹	۹	۹	۹
ت	آیا سازگاری درونی در اجزای تشکیل‌دهنده سناریو مشاهده می‌شود؟	۹	۹	۷	۷
ث	آیا روابط علی و معلولی در سناریو رعایت شده است؟	۵	۵	۹	۷
جمع		۳۷	۴۳	۳۱	۴۱

با ارزیابی صورت پذیرفته با فاکتورهای و ویژگی‌های ۵ گانه جدول فوق سناریوی اول با بیشترین امتیاز و به ترتیب سناریوهای چهارم و دوم و سوم در رده‌های بعدی قرار می‌گیرند.

جدول ۲۱- تعیین فصل مشترک بین سناریوهای چهارگانه

سناریوها					سناریوها
اول	دوم	سوم	چهارم		
اول	۱	۳	۵	اول	
دوم	۱	۳	۱	دوم	
سوم	۳	۳	۳	سوم	
چهارم	۵	۱	۱	چهارم	

نتایج حاصله از جدول تعیین فصل مشترک بین سناریوها حاکی از وجود فصل مشترک و یا اشتراکاتی در بین سناریوها هرچند در مواردی بسیار کم ولی وجود دارد.

جدول ۲۲- تشخیص میزان اثرگذاری و نفوذ و مداخله ایران و رژیم صهیونیستی بر وقوع احتمالی

سناریوهای چهارگانه

سناریو	میزان اثرگذاری	نتیجه اولویت‌بندی
۱	حمله سایبری تمام‌عیار اسرائیل به زیرساخت‌ها، مراکز هسته‌ای و کلیه مراکز نظامی و غیرنظامی	۳
۲	حمله گسترده موشکی اسرائیل به زیرساخت‌ها، مراکز هسته‌ای و کلیه مراکز نظامی و غیرنظامی	۱
۳	تحمیل جنگ سخت ائتلافی علیه منابع هسته‌ای	۴
۴	حملات هسته‌ای به شهرها و مراکز حساس و حیاتی	۲

گام هشتم - جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

پس طی نمودن گام‌های مربوط به سناریو نگاری، توانستیم چهار سناریوی مهم رژیم صهیونیستی جهت تهدید نظامی ایران را شناسایی نماییم که سناریوها به ترتیب اهمیت به شرح زیر می‌باشند:

سناریوی اول: حمله گسترده موشکی اسرائیل به زیرساخت‌ها، مراکز هسته‌ای و کلیه مراکز نظامی و غیرنظامی

سناریوی دوم: حملات هسته‌ای به شهرها و مراکز حساس و حیاتی

سناریوی سوم: حمله سایبری تمام‌عیار اسرائیل به زیرساخت‌ها، مراکز هسته‌ای و کلیه مراکز نظامی و غیرنظامی

سناریوی چهارم: تحمیل جنگ سخت ائتلافی علیه منابع هسته‌ای

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

با توجه به بررسی‌ها و مطالعات صورت گرفته، تاکنون در خصوص سناریوهای محتمل حمله اسرائیل به جمهوری اسلامی ایران و در برابر آن سناریوهای ایران در برابر تهدیدات اسرائیل تحقیقی به‌صورت مدون انجام نگرفته است، لذا در این پژوهش تلاش گردید تا با توجه به ادبیات تحقیق، مهم‌ترین سناریوهای مورد استفاده رژیم صهیونیستی برای تهدید علیه جمهوری اسلامی ایران شناسایی گردد و بتوان راه‌های مقابله با آن و سناریوهای محتمل در برابر این تهدیدات احصاء شود که از نوآوری‌های این تحقیق می‌باشد. پیشران‌های این تحقیق در حوزه نظامی، سیاسی، اقتصادی، جامعه و علم و فناوری و ... احصاء گردید که از تقاطع این پیشران‌ها با عوامل کلیدی، سناریوهای محتمل انواع تهدیدات رژیم صهیونیستی تبیین گردید.

برای به دست آوردن سناریوهای محتمل از روش سناریونویسی پیتز شوارتز استفاده شده و با تشکیل جلسات خبرگی در نهایت چهار سناریو تنظیم و تدوین گردید. پس طی نمودن گام‌های مربوط به سناریو نگاری، توانستیم چهار سناریوی مهم رژیم صهیونیستی جهت تهدید نظامی ایران را شناسایی نماییم که سناریوها به ترتیب اهمیت به شرح زیر می‌باشند:

سناریوی اول: حمله گسترده موشکی اسرائیل به زیرساخت‌ها، مراکز هسته‌ای و کلیه مراکز نظامی و غیرنظامی

سناریوی دوم: حملات هسته‌ای به شهرها و مراکز حساس و حیاتی
 سناریوی سوم: حمله سایبری تمام‌عیار اسرائیل به زیرساخت‌ها، مراکز هسته‌ای و
 کلیه مراکز نظامی و غیرنظامی
 سناریوی چهارم: تحمیل جنگ سخت ائتلافی علیه منابع هسته‌ای
در نهایت پیشنهاد می‌شود:

- ۱- در خصوص پدافند موشک‌های رژیم صهیونیستی توسط مبادی مربوطه به‌ویژه نیروی پدافند هوایی اقدامات بایسته شامل کشف، ره‌گیری و انهدام به عمل آید.
- ۲- تجهیز پدافندی شهرها و مراکز حیاتی نسبت به حملات هسته‌ای رژیم صهیونیستی توسط قرارگاه پدافند هوایی و سایر ارگان‌های مربوطه.
- ۳- گسترش فناوری‌های نوین و ایجاد تجهیزات و فناوری‌های مرتبط با پیشگیری عملیات سایبری رژیم صهیونیستی توسط مراکز تحقیق و توسعه و ارگان‌های لشکری و کشوری.
- ۴- پیشنهاد می‌شود با توجه به پیش‌بینی جنگ سخت ائتلافی به منابع هسته‌ای در خصوص پدافند و جلوگیری از تخریب این منابع، توسط نیروی پدافند هوایی و ارگان‌های مربوطه اقدام لازم به عمل آید.

توصیه‌های کلیدی برای سیاست‌گذاران دفاعی

- ۱- رصد و پایش تهدیدات نظامی رژیم صهیونیستی
- ۲- دیده‌بانی و پیش‌بینی اقدامات احتمالی رژیم صهیونیستی
- ۳- توجه به طرح‌های سناریویی مختلف و محتمل توسط فرماندهان یگان‌های عملیاتی

تشکر و قدردانی

تمامی نویسندگان مقاله از داوران و سردبیر محترم مجله که باعث بهبود کیفیت این کار شدند، کمال سپاس‌گزاری و قدردانی را دارند.

تضاد منافع:

بدین‌وسیله نویسندگان تصریح می‌نمایند که هیچ‌گونه تضاد منافی در خصوص پژوهش حاضر وجود ندارد.

منابع

۱. گزیت، س. (۱۳۵۴). جنبه‌های نظامی جنگ اعراب - رژیم اشغالگر قدس. تهران: انتشارات لويس ویلیامز.
۲. هندل، م. (۱۳۵۲). دکترین سیاسی - نظامی رژیم اشغالگر قدس.
۳. تال، ا. (۱۳۵۷). دکترین دفاعی رژیم اشغالگر قدس: پیشینه و پویایی. میلیتاری ریویو.
۴. یاریو، ا. (۱۳۵۸). عمق راهبردی - یک دیدگاه رژیم اشغالگر قدس (به زبان عبری). ما آراکوت، شماره ۲۷۰-۱، مهر ۱۳۵۸، صفحات ۲۲-۲۳.
۵. تولایی، ر. ا. (۱۳۹۳). آینده پژوهی، روندهای خدمات فضای مجازی ایران در فرایند تکنولوژیک جهانی شدن با روش دلفی. *مطالعات راهبردی سیاست‌گذاری عمومی (مطالعات راهبردی جهانی شدن)*، جلد ۵، شماره ۱۴ (پیاپی ۱۷)، صفحات ۹۲-۱۲۳. URL: (<https://sid.ir/paper/229919/fa>)
۶. طاهری، ع. (۱۳۹۵). مختصات الگوی تهدیدات صحنه نبردهای آینده در سال ۱۴۰۴ با استفاده از روش نظریه داده بنیاد آینده‌پژوهی دفاعی، جلد ۱، شماره ۱، صفحات ۱۲۷-۱۰۹. URL: (<https://sid.ir/paper/260937/fa>)
۷. آب نیکی، ح. (۱۳۹۳). جهانی شدن و بحران نفوذ در دولت جمهوری اسلامی ایران. *پژوهش سیاست نظری (پژوهش علوم سیاسی)*، جدید، شماره ۱۶، صفحات ۴۳-۲۱. URL: (<https://sid.ir/paper/136099/fa>)
۸. استیون، گ. (۲۰۱۷). *جانب‌داری روابط سری امریکا و رژیم صهیونیستی* (ترجمه س. روحانی). تهران: چاپ و نشر بنیاد.
۹. اسدالله‌زاده، م.، پناهی، ع.، محمدزهرایی، س.، و سجادی اصیل، و. (۱۴۰۰). *عملیات جنگ الکترونیک مبتنی بر سناریو رزمایش کلاسیک*. تهران: انتشارات دافوس آجا.
۱۰. اسماعیلی، ع. و ثناقرانی، ج. (۱۳۹۷). تبیین نسبت سناریوهای محتمل و مطلوب تهدیدات سایبری جمهوری اسلامی ایران. *فصلنامه امنیت ملی*، جلد ۸، شماره ۲۸، صفحات ۲۰۵-۱۷۹. URL: (<https://sid.ir/paper/509948/fa>)
۱۱. افشار، م.م.، برزگر، ک. و کیانی، د. (۱۳۹۹). شناسایی سناریوهای موثر بر آینده دیپلماسی عمومی، تحت تاثیر فراروندهای فضای سایبر با رویکرد تحلیل ساختاری. *تحقیقات سیاسی و بین‌المللی*، جلد ۱۲، شماره ۴۴، صفحات ۱۰۶-۸۰. URL: (<https://sid.ir/paper/412161/fa>)
۱۲. آقارحیمی، ا.، جهانبخش، ا. و محمدی، ا. (۱۳۹۸). بررسی نقش ابعاد اجتماعی توسعه متوازن بر احساس امنیت (مورد مطالعه: شهروندان استان هرمزگان). *مطالعات امنیت اجتماعی*، جلد ۱۰، شماره ۵۸، صفحات ۱۹۰-۱۵۷. URL: (<https://sid.ir/paper/203318/fa>)
۱۳. آهوپی، م. و متین‌جاوید، م. (۱۳۹۲). اهداف، اولویت‌ها و مخاطبان دیپلماسی عمومی رژیم صهیونیستی. *فصلنامه مطالعات راهبردی*، جلد ۱۶، شماره ۵۹، صفحات ۲۰۴-۱۸۳. DOI: ([10.1001.1.17350727.1392.16.59.7.9](https://doi.org/10.1001.1.17350727.1392.16.59.7.9))

۱۴. ایمانی، ع. (۱۳۹۳). مبانی و جهت‌گیری‌های سیاست خارجی در اندیشه سیاسی امام خمینی (پایان‌نامه کارشناسی ارشد). پژوهش‌کنده امام خمینی و انقلاب اسلامی.
۱۵. بوفر، آ. (۱۳۹۶). مقدمه‌ای بر استراتژی (م. کشاورز، مترجم). تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی.
۱۶. بیانیه گام دوم انقلاب. (۱۳۹۷، ۲۲ بهمن).
۱۷. بیگدلی، ح. و طیبی، ج. (۱۳۹۷). روش برنامه‌ریزی ریاضی برای حل و مدل‌سازی سناریوهای نبرد در سامانه پشتیبان تصمیم بازی جنگ تاکتیکی و عملیاتی. *آینده‌پژوهی دفاعی*، جلد ۳، شماره ۹، صفحات ۵۶-۳۵. (URL: <https://sid.ir/paper/372750/fa>)
۱۸. پرتوی، م. و همکاران. (۱۳۹۱). راهنمای آموزشی تدوین دکترین. تهران: دبیرخانه هیئت عالی آیین‌نامه‌های نیروهای مسلح؛ سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح.
۱۹. ترابی، ق. (۱۳۹۵). ارزیابی راهبرد نیروی نظامی اسرائیل (یادداشت راهبردی). *فصل‌نامه مطالعات راهبردی*، دانشگاه آزاد اسلامی، سال ۱۹، شماره ۳، صفحات ۱۶۶-۱۵۹. (URL: <https://quarterly.risstudies.org>)
۲۰. جعفری، س.م.ب. و عبدالله‌زاده، ز. (۱۳۹۷). بازی‌پردازی مفاهیم و کاربرد. تهران: جهاد دانشگاهی.
۲۱. حافظی، ر. و اسماعیل‌زاده، ح. (۱۳۹۳). راهنمای سناریونویسی. تهران: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی بوشهر. (URL: <https://www.bpums.ac.ir>)
۲۲. دونالدف، د. (۲۰۱۹). گروگان‌گیری سیاست خارجی آمریکا توسط رژیم صهیونیستی. *مجله سیاست دفاعی*، شماره ۱۹، صفحه ۱۴۳. (URL: <https://journals.ihu.ac.ir>)
۲۳. رفیعی، س. (۱۳۹۲). نقش دیپلماسی دفاعی جمهوری اسلامی ایران بر امنیت ملی با تأکید بر بازدارندگی و اعتمادسازی در دهه ۸۰ (پایان‌نامه کارشناسی ارشد). دانشکده علوم و فنون فارابی.
۲۴. رمضان‌زاده، م.، غیوری ثالث، م.، احمدوند، ع.م.، آقایی، م. و نظری فرخی، ا. (۱۴۰۰). بررسی قدرت پدافند سایبری نیروهای مسلح با روش برنامه‌ریزی مبتنی بر سناریو. *آینده‌پژوهی دفاعی*، جلد ۶، شماره ۲۰، صفحات ۸۱-۵۹. (DOI: [10.22034/dfs.2021.523928.1464](https://doi.org/10.22034/dfs.2021.523928.1464))
۲۵. رنجبر، م. (۱۳۹۲). تهدیدهای رژیم صهیونیستی علیه امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران. *نشریه اندیشه انقلاب اسلامی*. (URL: <https://hawzah.net/fa>)
۲۶. ستاری‌خواه، ع. (۱۳۹۳). آینده‌پژوهی و سناریونویسی کاربردی. تهران: قرارگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء (ص).
۲۷. ستاری‌خواه، ع.، خادم دقیق، ا.ه.، نصیرزاده، ع. و میرسمیعی، س.م. (۱۳۹۵). ماهیت صحنه جنگ ترکیبی آینده احتمالی علیه جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴. *آینده‌پژوهی دفاعی*، جلد ۱، شماره ۱، صفحات ۴۴-۲۷. (URL: <https://sid.ir/paper/260939/fa>)
۲۸. سرخوش، ا. (۱۳۸۶). بازی جنگ. *فصل‌نامه علوم و فنون نظامی*، جلد ۸، شماره ۴، صفحات ۱۱۴-۱۲۲. (URL: <https://www.qjmst.ir>)

۲۹. شعریاف، ج. (۱۳۹۲). بازدارندگی اسرائیل و استراتژی حزب‌الله. *فصل‌نامه مطالعات فلسطین*، شماره ۳۳، صفحات ۱۱-۳۲. (URL: <https://static.noormags.ir>)
۳۰. شهبازی، ا. (۱۳۹۳). ایران و اسرائیل از همکاری تا منازعه. *خردنامه*، شماره ۱۲، بهار و تابستان ۱۳۹۳. (URL: <https://ensani.ir/fa>)
۳۱. شوارتز، پ. (۱۳۸۸). هنر دورنگری: برنامه‌ریزی برای آینده در دنیای با عدم قطعیت (ع. زاده، مترجم). تهران: مرکز آینده‌پژوهی علوم و فناوری دفاعی، موسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی.
۳۲. فرهادی، ع. و نصیرزاده، ع. (۱۳۹۷). سناریوهای جنگ محتمل علیه جمهوری اسلامی ایران (مورد مطالعه: سناریوی جنگ نیابتی غیردولتی). *آینده‌پژوهی دفاعی*، جلد ۳، شماره ۸، صفحات ۵۰-۲۹. (URL: <https://www.dfsr.ir>)
۳۳. کرمی، ج. (۱۳۹۸). استراتژی نظامی و برنامه تسلیحاتی رژیم صهیونیستی. *مجله سیاست دفاعی*، جلد ۷، شماره ۱۸، صفحات ۲۴-۱. (URL: <https://civilica.com/doc/1793337>)
۳۴. نجاتی‌پور، م. (۱۳۹۹). تهدیدهای سیاسی رژیم صهیونیستی مؤثر بر امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران (پایان‌نامه کارشناسی ارشد). دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا.

- Ab Niki, H. (2014). Globalization and the crisis of influence in the government of the Islamic Republic. *Two Quarterly Scientific Research Journals of Theoretical Politics*, (16), Fall and Winter. URL: <https://sid.ir/paper/136099/fa>
- Afshar, M., Barzegar, K., & Kiani, D. (2020). Identifying scenarios affecting the future of public diplomacy under the influence of cyberspace trends with a structural analysis approach. *International Political Research Quarterly*, Islamic Azad University, Shahreza Branch, (44), 80-106. URL: <https://sid.ir/paper/412161/fa>
- Agha Rahimi, A. (2019). Investigating the role of social dimensions of balanced development on the sense of security. *Social Security Studies*, (58). URL: <https://sid.ir/paper/203318/fa>
- Ahouei, M., & Matin, M. (2014). Goals, priorities, and audiences of the Zionist regime's public diplomacy. *Strategic Studies*, (59). DOI: [10.1001.1.17350727.1392.16.59.7.9](https://doi.org/10.1001.1.17350727.1392.16.59.7.9)
- American Development Bank. (2016). *Discussion Paper IDB-DP-457* (pp. 24-25).
- Asadollahzadeh, M., Panahi, A., Mohammadzahraei, S., & Sajjadi Asil, V. (2021). Electronic warfare operations based on classical exercise scenarios. *Dafos Aja Publications*, Winter, 145.
- Bigdali, H., & Tayyibi, J. (2018). Mathematical programming method for solving and modeling battle scenarios in the decision support system of tactical and operational war games. *Defense Futures Studies*, 3(9), Summer. URL: <https://sid.ir/paper/372750/fa>
- Boufer, A. (2017). *An introduction to strategy* (M. Keshavarz, Trans.). Tehran: Political and International Studies Office.

- broadbandcommission.org. (2016). *Annual report*. URL: <https://broadbandcommission.org/>
- Cyber Exercise Playbook. (2014). J. Kick. November.
- David, B. F. (2018). Cyber wargaming framework for enhancing cyber wargaming with realistic business context. August 29.
- Declaration of the Second Step of the Revolution. (2018, February 11).
- Donaldnoff, D. (2019). The Zionist regime's hostage of American foreign policy. *Journal of Defense Policy*, (19), 143. URL: <https://journals.ihu.ac.ir>
- Tal, E. (1978). The defense doctrine of the occupying regime of Jerusalem: Background and dynamics. *Military Review*, March, 23.
- Yariou, E. (1979). Strategic depth - A perspective from the occupying regime of Jerusalem (in Hebrew). *Ma Arakot*, (1-270), October, 22-23.
- Elran, M., & Siboni, G. (2015). Establishing a cyber command. *INSS Insight*, (719), July 8.
- Esmaeili, A., & Ghorbani, S. (2018). Explaining the ratio of probable and desirable scenarios of cyber threats to the Islamic Republic of Iran. *Quarterly Journal of National Security*, 8(28), Summer, 180. URL: <https://sid.ir/paper/509948/fa>
- Farhadi, A., & Nasirzadeh, A. (2020). Possible war scenarios against the Islamic Republic of Iran (Case study: Non-state proxy war scenario). *Defense Futures Studies*, Tehran, Bahar. URL: <https://www.dfsr.ir>
- Hafezi, R., & Esmaeilzadeh, H. (2014). Scenario writing guide. Tehran. URL: <https://www.bpums.ac.ir>
- Imani, A. (2014). Fundamentals and orientations of foreign policy in the political thought of Imam Khomeini (Master's thesis). Imam Khomeini and Islamic Revolution Research Institute.
- Jafari, S., & Abdollahzadeh, Z. (2018). Gamification of concepts and applications. University Jihad.
- Karami, J. (2019). Military strategy and armaments program of the Zionist regime. *Defense Policy Journal*, (18), 17. URL: <https://civilica.com/doc/1793337>
- Handel, M. (1973). The political-military doctrine of the occupying regime of Jerusalem, 64.
- Partovi, M., et al. (2013). Doctrine development training guide. Secretariat of the Supreme Board of Armed Forces Regulations; Publications of the Geographical Organization of the Armed Forces, Summer.
- Rafiei, S. (2013). The role of defense diplomacy of the Islamic Republic of Iran on national security with emphasis on deterrence and confidence building in the 80s (Master's thesis). Farabi Faculty of Science and Technology.
- Ramezanzadeh, M., Ghiori Sales, M., Ahmadvand, A., Aghaei, M., & Nazari Farrokhi, E. (2021). Investigating the power of armed forces with scenario-based

planning method. *Defense Futures Studies Quarterly*, 6(20). DOI: [10.22034/dfs.2021.523928.1464](https://doi.org/10.22034/dfs.2021.523928.1464)

- Ranjbar, M. (2013). Threats of the Zionist regime against the national security of the Islamic Republic of Iran. *Islamic Revolution Thought Journal*, Tehran. URL: <https://hawzah.net/fa>
- Gazit, S. (1975). Military aspects of the Arab-Israeli war. Lewis Williams Publications, 193-194.
- Sarkhosh, A. (2007). War game. *Quarterly Journal of Military Sciences and Techniques*, Spring and Summer. URL: <https://www.qjmst.ir>
- Satarikhah, A. (2014). Future research and applied scenario writing. Tehran: Khatam al-Anbiya (PBUH) Air Defense Base.
- Sattarikhah, A., et al. (2016). The nature of possible future hybrid war scenarios against the Islamic Republic of Iran in the horizon of 1404. *Quarterly Journal of Defense Futures Studies*, 1(1), 44. URL: <https://sid.ir/paper/260939/fa>
- Schwartz, P. (2009). *The art of foresight: Planning for the future in an uncertain world* (A. Zadeh, Trans.). Center for Futures Studies in Defense Science and Technology, Defense Industries Education and Research Institute, 1st ed. Tehran.
- Sherbaf, J. (2013). Israeli deterrence and Hezbollah strategy. *Quarterly Journal of Palestine Studies*, (33), Spring. URL: <https://static.noormags.ir>
- Green, S. (2017). The bias of the secret relations of America and the Zionist regime (S. Rouhani, Trans.). Bonyad Publishing.
- Taheri, A. (2016). The characteristics of the threat pattern of future battlefields in 1404 using the grounded theory method. *Defense Futures Studies Quarterly*, 1(1), Summer. URL: <https://sid.ir/paper/260937/fa>
- Tavallaee, R. (2019). Future research, trends in Iranian cyberspace services in the technological process of globalization with the Delphi method, 50. URL: <https://sid.ir/paper/229919/fa>
- Zürich, Center for Security Studies TETH. (2020). *Cyber Defense Project (CDP)*. September.